

Advies

Algemene Raad i.s.m. Sectorraad Kunsten en Erfgoed, Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk, Vlaamse Sportraad en Sectorraad Media 3 oktober 2018

Advies bij het decreet over de onderwijsdoelen voor de 1^e graad secundair onderwijs

Inleiding

Op 13 juli keurde de Vlaamse Regering het voorontwerp van decreet over de onderwijsdoelen voor de 1e graad van het secundair onderwijs goed. Het voorontwerp van decreet werd voor advies voorgelegd aan de VLOR en aan de SERV en zal daarna ook aan de Raad van State worden overgemaakt.

De SARC werd niet formeel om advies gevraagd, maar vermits dit thema voor alle sectoren binnen het beleidsdomein CJSM relevant is, werd beslist het ontwerp van decreet te bespreken in een bijzondere werkgroep van de Algemene Raad, waarin alle sectorraden werden vertegenwoordigd. In het verleden heeft de SARC reeds advies uitgebracht bij [het rapport van het participatief publiek debat over de eindtermen](#) (10/11/2016) en bij [het project "Van LeRens Belang?" en de herziening van de eindtermen](#) (25/03/2016).

Het voorliggend advies kwam tot stand na de besprekingen in de bijzondere werkgroep en werd via een schriftelijke procedure gefinaliseerd.

Advies

Algemene appreciatie

De SARC verwelkomt het ontwerp van decreet en apprecieert de inspanningen die zijn gedaan om binnen een complexe materie een werkbaar kader te definiëren dat ten goede komt van de leerlingen, van de leerkrachten, van de scholen en bij uitbreiding van de hele samenleving.

In zijn advies van 10 november 2016 bij het rapport van het participatief publiek over de eindtermen¹ had de SARC zelf 11 concrete voorstellen voor eindtermen geformuleerd. De raad is verheugd te kunnen vaststellen dat deze voorstellen hun vertaling vinden in de eindtermen zoals nu voorzien in het ontwerp van decreet. Het is tevens positief dat eindtermen die gerelateerd zijn met cultuur en sport vanuit een brede transversale benadering worden gedefinieerd en gekaderd.

¹ <https://cjsm.be/sarc/AR/adviezen/20161110-advies-eindrapport-eindtermendebat.pdf>

Specifieke aandachtspunten

- Eindtermen basisgeletterdheid

Voor het eerst worden er eindtermen basisgeletterdheid geformuleerd, die moeten bereikt worden op individueel niveau (dit in tegenstelling tot de gewone eindtermen, die op populatieniveau moeten bereikt worden).

De SARC merkt op dat er lang niet voor alle sleutelcompetenties eindtermen basisgeletterdheid worden geformuleerd. Zo ook voor *Competenties op het vlak van lichamelijk, geestelijk en emotioneel bewustzijn en gezondheid* en voor *Cultureel bewustzijn en culturele expressie*, de sleutelcompetenties waaronder heel wat relevante eindtermen inzake cultuur en sport worden ondergebracht.

De SARC begrijpt de principiële keuze om voor een beperkt aantal eindtermen basisgeletterdheid te kiezen. Tegelijkertijd vreest de raad dat een al te sterke focus op deze eindtermen basisgeletterdheid op langere termijn ten koste kan gaan van de aandacht voor andere eindtermen. De raad vraagt dan ook om de effecten van deze nieuwe categorie van eindtermen – met een andere finaliteit – voldoende op te volgen. Bij de uitwerking en bij de monitoring van de nieuwe eindtermen moet men voldoende oog hebben voor alle eindtermen en erover waken dat die allemaal en op een evenwichtige manier worden meegenomen in de leerplannen en in de klas.

- Beschrijving vooropgestelde kennisdoelen

In de bijlagen bij het decreet worden de eindtermen uitgebreid omschreven en geduid. Dit gebeurt onder meer door de formulering van vooropgestelde kennisdoelen. De SARC apprecieert deze concretisering, maar vraagt tegelijkertijd ook aandacht voor het feit dat deze kennisdoelen niet als exhaustieve beschrijvingen mogen opgevat worden. Dit wordt best geëxpliciteerd t.a.v. de instanties die op basis hiervan de leerplannen opstellen.

De raad denkt daarbij onder meer aan de kennisdoelen inzake 'Digitale kennis en mediawijsheid'. De vermelde kennisdoelen zijn zonder twijfel relevant, maar dekken niet noodzakelijk alles aspecten van de materie die bovendien ook zeer evolutief is.

- Belang van monitoring

De invoering van nieuwe eindtermen brengt potentieel verschuivingen teweeg in de wijze waarop scholen bepaalde vakken organiseren en invullen. De SARC gelooft dat een goede monitoring van belang is om de vinger aan de pols te kunnen houden en, op basis van verzamelde gegevens, periodiek evaluaties te kunnen maken van de impact die de eindtermen hebben. De Monitor ICT-Integratie in het Vlaamse Onderwijs (MICTIVO²) is een goed voorbeeld daarvan. Voor cultuur, sport en andere domeinen zouden gelijkaardige instrumenten moeten ingezet worden.

Op basis van die evaluaties kunnen vervolgens eventuele voorstellen voor bijsturing geformuleerd worden. De gegevens die een dergelijke monitoring oplevert, zijn tevens interessant voor partners buiten het onderwijssysteem zoals bv. spelers in de culturele sector die hun (educatief) aanbod kunnen afstemmen op de noden van leerlingen en van scholen.

² <http://www.mictivo.be/>

- Belang van overleg en samenwerking tussen de verschillende beleidsmakers

Het ontwerp van decreet voor de eindtermen van de 1^e graad secundair is voor de SARC een goede aanleiding om zijn pleidooi voor een intensieve samenwerking tussen de verschillende beleidsmakers te herhalen. Het is van groot belang dat er tussen Onderwijs enerzijds en beleidsvelden als Cultuur, Jeugd, Sport en Media anderzijds, een effectieve en verrijkende wisselwerking bestaat. Vanuit het onderwijs wordt immers veelvuldig beroep gedaan op het aanbod in de voornoemde sectoren. Tegelijkertijd kunnen deze sectoren via het onderwijs een zeer brede groep jongeren bereiken en hen warm maken voor het beleven en beoefenen van cultuur, media en sport. Het is daarom evident dat er op beleidsniveau een goede dialoog is zodat er kan samengewerkt worden aan het creëren van een laagdrempelige toegang tot een gevarieerd en kwalitatief aanbod inzake Cultuur, Sport en Media.

De tijd is gekomen om tussen de beide partners een concrete samenwerking te realiseren en verder te gaan dan louter het formuleren van intenties.

Namens de Algemene Raad

Luk Verschueren, algemeen voorzitter
Gaëtan Poelman, algemeen secretaris

Namens de Sectorraad Kunsten en Erfgoed

Herman Baeten, voorzitter
Jorijn Neyrinck, ondervoorzitter
Nai Han Lau, secretaris

Namens de Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk

Frie De Greef, voorzitter
Dirk Verbist, ondervoorzitter
Liesbeth Lemiere, secretaris

Namens de Vlaamse Sportraad

Christophe Cools, voorzitter
Sophie Cools, ondervoorzitter
Nai Han Lau, secretaris

Namens de Sectorraad Media

Simon Delaere, voorzitter
Valerie Verdoodt, ondervoorzitter
Hanne Schuermans, secretaris